

บทที่ 1

บทนำ

เนื่องด้วยพฤติกรรมการออกดอกของลิ้นจี่ จำเป็นต้องใช้อากาศหนาวเย็นหรืออุณหภูมิต่ำ ประมาณ 10-20 องศาเซลเซียส ที่ต่อเนื่องยาวนานในการชักนำการสร้างตาออก (จิตติ, 2539) และมีพฤติกรรมการออกดอกแบบปีเว้นปี จึงทำให้เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ใช้วิธีการควั่นกิ่งเข้ามาช่วยให้ต้นลิ้นจี่มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการสร้างตาออก โดยการควั่นกิ่งจะมีผลต่อการยับยั้งการแตกใบอ่อนรวมทั้งกระตุ้นการสะสมอาหารที่ใบสร้างขึ้นไว้ทั้งส่วนเหนือรอยควั่น (ชวลิตและคณะ, 2551) อย่างไรก็ตามความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน กำลังส่งผลกระทบต่อการผลิตไม้ผลในเขตกึ่งร้อน (subtropical fruit) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตลิ้นจี่ในเขตภาคเหนือที่ต้องการ จึงทำให้การควั่นกิ่งไม่สามารถยืนยันการออกดอกได้ทุกฤดูกาลผลิต ซึ่งบางปีอาจออกดอกติดผลได้ดี แต่บางปีอาจมีเปอร์เซ็นต์การออกดอกต่ำลง

ในระหว่างที่ผ่านมามีการศึกษาจำนวนมากเพื่อรวบรวมวิธีการเพิ่มการออกดอกของลิ้นจี่ที่ปลูกบนพื้นที่สูง รวมทั้งการใช้สารเคมีเกษตรเพื่อเพิ่มการออกดอกในลิ้นจี่ เช่น พาโคลบิวทราโซล เอทิฟอน และไคนดิน เป็นต้น รวมทั้งการเพิ่มปริมาณฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมแก่ต้นพืชจะส่งเสริมให้เกิดความสมดุลของธาตุอาหารภายในต้นอย่างเหมาะสม และสามารถกระตุ้นให้เกิดตาออกได้ เช่น นูติ และพิทยา (2554) ได้ทำการควั่นกิ่งร่วมกับการพ่นปุ๋ยทางใบด้วยโมโนโพแทสเซียมฟอสเฟต เข้มข้น 1 เปอร์เซ็นต์ ผสมเอทิฟอน 800 สดล. เพื่อกระตุ้นการออกดอกนอกฤดูของลิ้นจี่พันธุ์สงขลบนพื้นที่สูง พบว่าต้นลิ้นจี่สามารถออกดอกนอกฤดูได้ 86.7 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับการควั่นกิ่งเพียงอย่างเดียวที่มีเปอร์เซ็นต์การออกดอก เท่ากับ 76 เปอร์เซ็นต์ และต้นควบคุมที่ไม่พบการออกดอก เช่นเดียวกับศศิธร (2553) ที่ได้ทำการพ่นปุ๋ยทางใบที่มีสัดส่วนของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมสูงในช่วงปลายฤดูฝนจนถึงระยะก่อนการออกดอก พบว่าสามารถชักนำให้ลิ้นจี่พันธุ์สงขลออกดอกได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ลิ้นจี่เป็นพืชที่ต้องการอากาศเย็นเพื่อชักนำให้สร้างตาออก แต่เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนในปัจจุบัน ที่อุณหภูมิมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ การควั่นกิ่งเพียงอย่างเดียวจึงไม่อาจส่งเสริมการออกดอกได้ทุกครั้ง ดังนั้นการเพิ่มวิธีการจัดการ โดยการพ่นปุ๋ยทางใบที่มีฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมสูงผสมกับเอทิฟอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการออกดอกของลิ้นจี่ โดยวิธีการดังกล่าวหากประสบความสำเร็จจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการผลิตลิ้นจี่ของประเทศไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลของการควั่นกิ่งและการพ่นปุ๋ยทางใบที่ให้ธาตุฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมสูง ต่อการออกดอกของลินจีพันธุ์สงขลวยและจักรพรรดิ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคาร์โบไฮเดรตที่ไม่ใช่โครงสร้าง และธาตุอาหารพืชในใบกับพัฒนาการของตายอด และการออกดอกของลินจีพันธุ์สงขลวยและจักรพรรดิ